

chhòng-khan

Chóng-pian-chip

Pian-chip kap Khan-thâu Siat-kè

Publisher

Tēⁿ Si-chong

Koa Khá-lē

Ko-hiông Tâi-gí Lô-má-jī Gián-sip-hōe

TOJ chhut-khan 1 nī

Tiuⁿ Hòk-chū Hōe-tiúⁿ

TOJ sī Tâi-ôan-jī, chiū-sī Tâi-ôan Lô-má-jī, mā hō-chò Pêh-ōe-jī; chá-chêng lóng kiò-chò Kàu-hōe Lô-má-jī. In-ūi gōan-té sī Kàu-hōe chah--lâi..ê. TOJ chit-ê sū sī Ko-hiông Tâi-gí Lô-má-jī Gián-sip-hōe ê a-ché a-hiaⁿ tàu-tīn siūⁿ--chhut--lâi..ê. Iōng chit-ê sū lâi chò lán chấp-chì ê miâ kám-kak chin sù-phòe, chin tàu-tah. Chit hong-bīn hián-bêng Tâi-ôan-lâng pún-chiáⁿ chiū ū ka-kī ê bûn-jī kap tù-chok ê lèk-sú sū-sit, mā siāng-sī tūt-hián lán tùi Hàn-jī ê hóan-kám! Tâi-ôan-lâng pún-té tiòh m̄-sī Hàn-jīn, bô sīm-mih tō-lí tēng-kui tiòh ài iōng Hàn-jī! Che m̄-sī lán tī chia kang-chhùi pō-chhih ơ-pêh lōan-sú kóng..ê. Chêng kúi jít Má-kai Pēⁿ-iⁿ Lâm Má-lī i-su hoat-piáu koan-hē HLA ê lūn-bûn chiū chin chheng-chhó iōng i-hák kho-hák ê hong-hoat tit-chiap chêng-bêng lán chin chá tiòh chai-iaⁿ, khiok chhōe bô i-hák chêng-kiⁿ ê sū-sit. Láu-sit kóng, chiáⁿ-káng ê Hàn-jīn, Tiong-hōa Jīn-bīn Kiōng-hô-kok Siā-hōe Kho-hák-īⁿ Gí-giân Gián-kiù-só ê só-tiúⁿ Lī Siok-siong, mā chú-tiúⁿ sú-iōng Lô-má-jī!

Lán chhut-pán TOJ, chiū-sī beh kā sè-kài soan-pò: Tâi-ôan-lâng bô phah-sng beh hòng-khì in ê bó-gí kap bûn-jī! Bí-kok tī 1996 ū sêng-lip chit-ê chō-chit hō-chò Terralingua, tī hia chin bêng-pék ū kóng-khí: gí-giân to-iūⁿ-sèng jú tōa ê tē-hng, seng-bút ê to-iūⁿ-sèng mā jú bêng-hián. Tâi-ôan chiū-sī kī-tiong ê chit só-chāi. Seng-bút to-iūⁿ-sèng chiū-sī “chi-in”(Eng-gí sī gene), ê to-iūⁿ-sèng. M̄-chiah kóng pó-liú gí-giân chiū-sī pó-liú seng-bút ê chi-in kap bút-chióng! Ân-ne lán ê kiáⁿ-sun chiah ē-tit-thang éng-óan hiáng-siū tē-kiū ê chu-gōan. Ōaⁿ-ōe lâi kóng, chiū-sī linguistic diversity/ biodiversity/ cultural diversity 3 hāng hō-siong ū chin chhim ê ian-gōan.

(Bûn-chiūⁿ kè-siòk tī P.2)

TOJ chhut-khan 1 nī (kè-siòk)

Taⁿ, lán TOJ chhut-khan bóan 1 nī, lán Lô-má-jī Gián-sip-hōe mā “seng-lí” jú chò jú tōa! Lán sui-bóng bô sīm-mih chíⁿ, mā khiàm kha-chhiú, m̄-kú lán mā sio-kāng ē kè-siòk koh khok--lòh--khì. M̄-nā án-ne, lán í-keng kā Lōe-chèng-pō sin-chhêng hó-sè, beh chō TLH(Tâi-ôan Lô-má-jī Hiáp-hōe, kán-chheng Tâi-lô-hōe, TLH). Lán àn-sng beh ti 8 gòeh 19 chèng-sek sêng-lip. Lán beh iōng ūn-tōng, kàu-hák/gián-kiù kap siá-chok/chhut-pán 3 ê hong-hoat lâi lô-lék. Koh khah òng-bāng lán Gián-sip-hōe ê ché-hiaⁿ chò-hóe lâi siá. Siá-chhut lí ê hoaⁿ-hí kap pi-siong; mā siá-chhut lí ê kiáⁿ-bāng kap kī-thāi. Kā lán chit-tē Tâi-ôan-lâng ê íaⁿ-jiah lâu-lòh-khì hō lán ê kiáⁿ-sun thang chai-bat. Mā thè chit-liáp tē-kiū lâu-lòh pó-kùi ê gí-giân kap bút-chióng!